

· Beslutningsforslag nr. B 58. Fremsat den 3. februar 1983 af Marianne Bentsen-Pedersen (SF), Ingerlise Koefoed (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en videofond

Folketinget opfordrer regeringen til i en 3-årig periode at afsætte 15 mill. kr. årligt til en videofond, der skal støtte dansk videopro-

duktion og -distribution og tage initiativ til forskning på området.

Bemærkninger til forslaget

I 1982 udsendte mediekommissionen betænkning nr. 2: Betænkning om video, udarbejdet af en arbejdsgruppe, nedsat under Udvalget vedrørende de øvrige medier, som er et af mediekommissionens 3 faste sektorudvalg. Betænkningen behandler videoproblemerne, og det fremgår bl.a., at udviklingen på området løber meget stærkt – så stærkt, at forslagsstillerne til nærværende forslag ikke finder det rimeligt at afvente folketingets stillingtagen til de forskellige videospørgsmål, indtil mediekommissionens endelige betænkning foreligger.

Situationen på området

I 1981 var der 75.000 videobåndoptagere i danske hjem, i 1983 vil der sandsynligvis være 95.000, i 1984 120.000. Videobåndoptagerne i hjemmet bruges fortrinsvis til forskudt TV-kigning og afspilning af forudindspillede videogrammer, som lejes eller købes hos videodistributørerne. Der er stignende efterspørgsel efter de forudindspillede videogrammer, især efter materiale af underholdende karakter. Markedet domineres af spillefilm, hvoraf hovedparten er produceret i udlandet. Filmene er af meget blandet kvalitet og indhold, dog er der overvægt af amerikanske spændingsfilm og af ældre danske spillefilm. På det legale marked findes der i videogramrepertoiret også »blød porno« og en del skræk- og voldsfilm, hvoraf de fleste tidligere har været vist som spillefilm. De virkelige hårde porno- og voldsfilm distribueres oftest gennem det grå eller sorte videomarked, som man ad juridisk vej prøver at komme til livs.

Videogrammer anvendes også i undervisning, på enkelte biblioteker, til brug for TV-programmer for søfarende og til speciel brug for enkelte handicapgrupper, især hørehæmmede. Der er på statsligt og kommunalt plan etableret et par videoværksteder, hvor mennesker uden særlige forkundskaber på området kan arbejde med fremstilling af videogrammer, og der vil uden tvivl blive anvendt videogrammer i forbindelse med forskning med lokalt TV og i lokalhistoriske samlinger og arkiver. Det skal

desuden nævnes, at den danske filmlov ligestiller film og video, og at det i bemærkningerne til filmloven foreslås, at der gøres forsøg med »videografer« i egne af landet, hvor biograf- og filmsituationen er vanskelig.

Et offentligt støttet alternativ

I det store og hele må det fastslås, at videoudviklingen herhjemme er sket på et kommercielt grundlag, og at der fra offentlighedens side ikke er gjort noget for at sætte spørgsmålet om hjemmevideo ind i en kulturpolitisk sammenhæng – bortset fra udarbejdelsen af videobetænkningen. Det forekommer imidlertid logisk, at der på dette som på de øvrige kulturpolitiske områder skabes et offentligt støttet alternativ til det kommercielt styrede kulturindustrielle tilbud. For at sikre alsidighed og kvalitet i udbuddet og det nødvendige modspil til den udenlandske dominans på området bør:

- »– danske filmproduktioner være tilgængelige på hjemmemarkedet,
- relevante dele af DRs programmer – egenproduktion såvel som indkøbte – gøres tilgængelige for befolkningen på hjemmevideomarkedet, på bibliotekerne og via statens filmcentral,
- andre danske produktioner end film og tv-udsendelser forefindes på videogramform,
- videos muligheder som lokalt medium og som medium for grupper med fælles interesser søges udnyttet mest muligt,«

skriver flertallet af arbejdsgruppen i betænkning om video (kapitel 7, side 45). Hertil kommer, at der bør gøres en indsats for en kvalitetsmæssig forbedring af hjemmevideomarkedet gennem støtte til indførelse og versionering af udenlandske kvalitetsprogrammer, også dokumentarprogrammer, at bibliotekernes arbejdsområde bør udvides til også at omfatte video, og at en forskning på området bør igangsættes bl.a. for at belyse børns og voksnes videoforbrug og den indflydelse, som skrækfilm, voldsfilm o.lign. har på børns bevidsthed og deres opfattelse af den voksne verden.

Videofonden

Det er klart, at det vil være nødvendigt at tilføre videoområdet ekstra ressourcer, for at der kan etableres et supplerende dansk produktions- og distributionssystem, og at der, bl.a. på grund af videos meget hurtige vækst, stadig findes en del uløste problemer, så at man ikke kan fastlægge en videopolitisk målsætning én gang for alle. Dette er grunden til, at forslagsstillerne i første omgang ønsker oprettet en videofond, der i en treårig periode dels kan skabe grundlag for aftaler med ophavsmænd o.lign., dels kan gøre forsøg med oprettelse af produktions- og distributionsveje, støtte kortfilmproduktion og udgivelse af Danmarks Ra-

dios programmer, støtte videoværksteder, give mulighed for nye videogramtyper (optagelse af f.eks. teater, ballet, festivaler) og lokale videoproduktioner og endelig som omtalt igangsætte forskning på udvalgte områder.

Fonden tænkes placeret under ministeriet for kulturelle anliggender med egen administration og styrelse ligesom f.eks. statens kunsthøjskole eller film-instituttet. Den finansieres ved årlige finanslovbevillinger. Beløbets størrelse er inspireret af betænkning om video, der foreslår et beløb af samme størrelsesorden afsat til en fond af nogenlunde samme art og med nogenlunde samme opgaver som den her foreslåede.